

TRIGLÜTSEERIIDID PLASMAS

Lühend	P-Trigl
Mõiste	<p>Triglütseriidid ehk triatsüülgütseriidid on lihtlipiidid - glütserooli ja rasvhapete segaestrid, mis sisaldavad kahte või kolme erinevat rasvhappejääki.</p> <p>Triglütseriidid on organismile kättesaadavatest molekulidest kõige energiatihedamad. Tugeva hüdrofoobsuse tõttu toimub nende transport soolestikust ja maksast teistesse organitesse lipoproteiinide, peamiselt külomikronite ja väga madala tihedusega lipoproteiinide (VLDL) koosseisus.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lipiidide profiili koosseisus kardiovaskulaarse riski hindamine ▪ sõeluuring pereliikmetele perekondliku hüpertriglütserideemia korral ▪ hüpertriglütserideemia ravi hindamine ▪ ägeda pankreatiidi etioloogia tuvastamine ▪ mitmete endokriinsüsteemi häirete diagnostika
Patsiendi ettevalmistus	Täielik paastumine ei ole lipiidide profiili määramisel vajalik. 12 h enne verevõttu vältida väga rasvast toitu.
Proovivõtu vahendid	Geeli- ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 20–25 °C 2 päeva, 2–8 °C 15 päeva, –20 °C 3 kuud Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Iga päev, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Ensümaatiline kolorimeetria
Referentsvahemikud	< 2,0 mmol/L Paastuproovis <1,7 mmol/l
Tõlgendus	<p>Trigl↑</p> <p>Hüpertriglütserideemia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pärilikud defektid triglütseriidide transpordi ja metabolismiga seotud ensüümides ▪ <i>diabetes mellitus</i>, metaboolne atsidoos ▪ hüpotüreosis ▪ maksahaigused ▪ äge või krooniline pankreatiit ▪ krooniline neeruhaigus ▪ ülemäärase kalorsusega rasva- ja/või süsivesikuterikas dieet ▪ ülemäärase fruktoosisaldusega dieet ▪ ülekaal, abdominaalne rasvumine ▪ alkohol
Trigl >4,5 mmol/l mitte-paastu proovis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ soovitatav korrata analüüsi paastuproovist
Trigl >10 mmol/l	<p>Raske hüpertriglütserideemia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kaasneb ägeda pankreatiidi kujunemise oht ▪ enamasti ei ole seotud suurenenud kardiovaskulaarse riskiga <p>Segavad tegurid: paratsetamool, atsetüültsüsteiin, askorbiinhape suurtes annustes, kolestüramiin, metüüldopa, levodopa, fenüülbutasoon</p>
Konsultatsioon	Piret Kedars, Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66104

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias: lipid modification to reduce cardiovascular risk 2019 2. Langlois et al.: Quantifying atherogenic lipoproteins for lipid-lowering strategies: consensus-based recommendations from EAS and EFLM (2020) Clin Chem Lab Med; 58(4): 496–517 3. Nader Rifai (2017) Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics 6th Revised edition 4. https://www.lipidhome.co.uk/ 5. M. Zilmer, A. Rehema jt. Inimkeha põhilised biomolekulid (meditsiiniliselt tähtsamad ülesanded). Inimorganismi metabolism (biokemism ja kliinilised aspektid) 2015 6. Roche cobas TRIGL reagenti kasutusjuhend 2017-10
Koostaja	Piret Kedars